

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙලකර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තරකර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, මණ්ඩලය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය මණ්ඩලය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීම ද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

මණ්ඩලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උපවගන්තිය ප්‍රකාරව, මණ්ඩලයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

1.4 විගණන විෂයය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසු බවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබලවන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
  - අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුව ද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
  - භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
  - සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් මණ්ඩලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේ ද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමුකළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු ය. කෙසේ වුව ද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන්වීමට හැකි ය.
  - මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.
- හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂයය පථය ද පුළුල්කර ඇත.
- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ මණ්ඩලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම්කර තිබේ ද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව මණ්ඩලය ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතුකර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනයකර භාවිතාකර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාලවකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් "මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද" අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම නිර්දේශය නොවීම

(අ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 55 වන ඡේදය ප්‍රකාරව අස්ථිත්වයන් විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අයිතමයන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීම හෝ වර්ගීකරණයන් සංශෝධනය කළ විට ප්‍රායෝගික නොවන්නේ නම් හැර සංසන්දනාත්මක අගයයන් යළි වර්ගීකරණයකර වර්ගීකරණයේ ස්වභාවය, වර්ගීකරණය කළ එක් එක් අයිතමයන් හෝ අයිතම පංතියේ අගයය සහ යළි වර්ගීකරණය කිරීමට හේතු යන කරුණු මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ අනාවරණය කළ යුතු නමුත්, මණ්ඩලය විසින් මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ 2022 වර්ෂයට අදාළව අගයයන් යළි වර්ගීකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ අනාවරණය කර නොතිබුණි.	වර්ගීකරණය කළ එක් එක් අයිතමයන් හෝ අයිතම පන්තියේ අගයය යළි වර්ගීකරණය කර 2024 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 79 ඡේදය ප්‍රකාරව ජංගම වත්කම්වලට ඒවා වාර්තා කරන දිනයෙන් මාස දොළහක් තුළ උපලබ්ධි වෙනැයි අපේක්ෂා නොකළත් සාමාන්‍ය මෙහෙයුම් වක්‍රය තුළ උපලබ්ධි කිරීම සඳහා තබා ඇති වත්කම් අයත් වන නමුත්, රු.1,350,000 ක් වූ අයකර	බාහිර පාර්ශවයකින් කුලී පදනම මත ලබාගත් ගොඩනැගිල්ල සඳහා ආරක්ෂක තැන්පතු මුදල අයකර ගැනීම සඳහා නීතිමය පියවරගෙන ඇති බැවින්, වසරක් ඇතුළත මෙම මුදල අයකර ගැනීමට අපහසු බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ජංගම නොවන	යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතු ය.

ගැනීමට නොහැකි වූ වසර 02 කට වඩා පැරණි කුලී තැන්පතු මුදල ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා තිබුණි.

වත්කම් ලෙස පෙන්වා ඇති බව දන්වා තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 හි 80 (ඇ) වන ඡේදය ප්‍රකාරව වාර්තාකරණ දිනෙන් මාස 12 ක් තුළ නිරවුල් කිරීමට නියමිත වගකීම් ජංගම වගකීම් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබිය යුතු වුව ද, පාරිතෝෂිත වෙන්කිරීම්වලට අදාළව ජංගම වගකීම් ප්‍රමාණය සහ ජංගම නොවන වගකීම් ප්‍රමාණය මණ්ඩලයේ ගණනය කිරීම් අනුව පිළිවෙලින් රු.3,158,020 ක් සහ රු.28,958,085 ක් වුව ද, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එය පිළිවෙලින් රු.1,421,150 ක් සහ රු.30,694,957 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

පාරිතෝෂිත වෙන්කිරීම්වලට අදාළව ජංගම හා ජංගම නොවන වගකීම් ප්‍රමාණය 2024 වර්ෂයේ සිට නිවැරදි කරන බව දන්වා තිබුණි.

යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ජංගම වගකීම් හා ජංගම නොවන වගකීම් නිවැරදිව හඳුනාගත යුතු ය.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 හි 47 වන ඡේදයට පටහැනි ලෙස, 2022 වර්ෂයේ අධිකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් මණ්ඩලය වෙත පවරාදුන් රු.මිලියන 9 ක් වටිනා මෝටර් රථයක්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හඳුනා ගැනීමේදී වූ වරද නිවැරදි කිරීමේදී අතීතානුයෝගීව නිවැරදි කිරීමට කටයුතු සිදුකර නොතිබුණු අතර, තවත් වාහනයකට අදාළ ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය වූ රු.3,500,000 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සාවද්‍ය ලෙස ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ගිණුම හරකර සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් ගිණුම බැරකර තිබුණි.

2024 වර්ෂයේදී අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් සහ නිවැරදි කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදු කරන බව දන්වා තිබුණි.

යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව වැරදි නිවැරදි කිරීම් සහ ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය ගිණුම්ගත කිරීම් සිදු කළ යුතු ය.

තව ද, මෙම ප්‍රමිතියට පටහැනි ලෙස, 2010 වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද ගොඩනැගිලි සහ 2022 වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද මෝටර්වලට අදාළ වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම වූ රු.119,200,000 ක ගිණුම්ගත කිරීමේ පෙර වර්ෂයේ වරද නිවැරදි කිරීමේදී රු.3,125,000 ක් පමණක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ගිණුම බැරකර, සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් ගිණුම හරකර තිබුණි. මෙම ප්‍රමිතියට අනුව එම වරද නිවැරදි කිරීමේදී අතීතානුයෝගීව සිදුකළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ එම නිවැරදි කිරීම් කර තිබුණි. මීට

අමතරව ඉහත ගොඩනැගිලි වටිනාකමට අදාළ ප්‍රවර්ධන වර්ෂයේ ක්ෂය රු.116,075,000 ක් මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය තුළ හඳුනාගෙන තිබුණ ද, සාවද්‍ය ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණන සංචිත ගිණුම හරකර සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ගිණුම බැරකර තිබුණි.

(ඉ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 හි 54 වන ඡේදයට පටහැනි ලෙස, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංසන්දනාත්මක වර්ෂය ලෙස ඉදිරිපත්කර ඇති 2022 වර්ෂයේ අයිතම 07 කට අදාළ නිවැරදි කිරීම්, වටිනාකම් නැවත ප්‍රකාශ කිරීම් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂයේදී අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් ගිණුම් ප්‍රකාශනවල සිදු කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතු ය.
(ඊ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 50 වන ඡේදය ප්‍රකාරව එකම ස්වභාවයේ සහ එකම භාවිතයෙන් යුත් දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ එකිනෙකට වෙනස් වූ පන්තීන් යටතේ වර්ගීකරණයකර දැක්විය යුතු වුව ද, රු.10,465,399 ක කාර්යාල උපකරණවල ආරම්භක ශේෂයේ ඇතුළත් පරිගණක උපාංගවල වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි වූ අතර, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද පරිගණක උපාංග එකතු කිරීම් ලෙස රු.446,000 ක් කාර්යාල උපකරණ යටතේ දක්වා තිබුණි.	2024 වර්ෂයේ සිට පරිගණක උපාංගවල වටිනාකම කාර්යාල උපකරණ තුළින් වෙන්කර ඉදිරිපත් කරන බව ද, මේ සම්බන්ධව හෙළිදරව් කිරීම් 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය අනුව වත්කම් නිවැරදි ලෙස වර්ගීකරණය කළ යුතු ය.
(උ)	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 07 හි 65 ඡේදය ප්‍රකාරව වත්කමක අවශේෂ වටිනාකම සහ ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය අඩු කරමින් සෑම වාර්ෂික වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයක් අවසන් වන දිනයේදී සමාලෝචනය කළ යුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ක්ෂය වී අවසන් නමුත්, තවදුරටත් භාවිතයට ගනු ලබන රු.6,603,245 ක් වටිනා විදුලි සෝපානය සහ රු.851,711 ක් වටිනා ගිලන්රථය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි. ඒ අනුව මෙම ඇස්තමේන්තුගත දෝෂය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 03 අනුව ප්‍රතිශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂයේදී අදාළ වත්කම් සමාලෝචනයකර ඉදිරිපත් කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ක්ෂය වී අවසන් වත්කම් සමාලෝචනය කළ යුතු ය.

- (ඌ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 11 හි 44 වන ඡේදය ප්‍රකාරව ලබාදී තිබූ රු.12,750,000 ක ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන් නිවැරදිව වත්කම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබූ නමුත්, අයහාර ලෙස හඳුනාගැනීම වෙනුවට සමුච්චිත ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.

2024 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කරන බව දන්වා තිබුණි.

යොමුගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානයන් හඳුනාගත යුතු ය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2022 වර්ෂයේ ආදායම් වියදම් ප්‍රකාශනය තුළ විලම්භිත අයහාරය සහ වර්ෂයේ ක්ෂයවීම් ලෙස හඳුනාගත් රු.132,560,770 ක් මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ 2022 වර්ෂයේ සංසන්දනාත්මක තොරතුරුවලින් ඉවත්කර තිබුණි. ඒ සම්බන්ධයෙන් ජ'නල් සටහන් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් නොවූ අතර, ඊට අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් ද මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සිදුකර නොතිබුණි.	මේ සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි කිරීම් හා අදාළ හෙළිදරව් කිරීම් 2024 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදු කරන බව දන්වා තිබුණි.	ගනුදෙනු සටහන් කිරීමට අදාළ ජනල් සටහන් විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරනු ලබන හිමිකම් වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශනයේ සංසන්දනාත්මක වර්ෂය වන 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයේ සහ සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් ගිණුමේ අවසාන ශේෂ පිළිවෙලින් රු.5,728,922,708 ක් සහ රු.(8,139,958) ක් වුව ද, එයට අනුරූපව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරනු ලබන 2022 වර්ෂයේ එම ගිණුම් ශේෂ දෙක පිළිවෙලින් රු.5,716,422,708 ක් සහ රු.4,360,042 ක් වූයෙන් රු.12,500,000 ක වෙනසක් පැවතුණි.	මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ 2022 වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතයේ සහ සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් ගිණුමේ අවසාන ශේෂයට 2022 වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණනය කළ මෝටර් රථ දෙකෙහි වටිනාකම ඉවත්කර ගිණුම්ගතකර ඇති බව දන්වා තිබුණි.	හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන ප්‍රත්‍යාගණන සංචිතය සහ සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් ගිණුම්හි අවසාන ශේෂය ඊට අනුරූපව ඉදිරිපත් කරනු ලබන මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, අවසාන ශේෂයන් සමඟ නිවැරදිව දැක්විය යුතු ය.
(ඇ) සිවිල් අභියාචනා අධිකරණ ගොඩනැගිල්ලේ ව්‍යුහාත්මක ගැටලු අලුත්වැඩියා කිරීම සහ විනිසුරු නිල නිවාස ගොඩනැගිල්ලේ බිම් මහලේ පිහිටි ගරාජයේ කොන්ක්‍රීට් ස්ලැබ් එක අලුත්වැඩියා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ සෘජුව ගෙවා ඇති	මෙම කාර්යයන් දෙක අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ 2023 ජූනි 02 දිනැති අංක MOJ/AC/11/08/23 දරන ලිපිය සහ අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදනයන් අමාත්‍යාංශය වෙතින් ගෙවන බවට වාචිකව දැනුම් දීම මත සිදු කරන ලද අතර, සිවිල් අභියාචනා මහාධිකරණයේ බිල්පත් ගෙවීම	මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගිණුම්ගත කිරීම හා හෙළිදරව් කිරීම් නිවැරදිව සිදුකළ යුතු ය.

මුදල පිළිවෙලින් රු.1,492,884 ක් සහ රු.3,431,070 ක් වූ අතර, එය ගිණුම්ගත කිරීමට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.

සඳහා රු.1,492,884 ක් වඩුවර් අංක P231284 මගින් ද, විනිසුරු නිල නිවාස ගොඩනැගිල්ලේ බිම්මහලේ පිහිටි ගරාජයේ කොන්ක්‍රීට් ස්ලැබ් එක අලුත්වැඩියා කිරීමේ බිල්පත් ගෙවීම සඳහා රු.3,431,070 ක් වඩුවර් අංක P231285 මගින් ද අධිකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් ගෙවීම් සිදු කරන ලදී. තව ද, මේ පිළිබඳව 2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කරන බව දන්වා තිබුණි.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය	i. මුදල් රෙගුලාසි 137	රු.160,764 ක් වටිනා වඩුවර්පතක් සඳහා මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව අනුමත කිරීම සිදු කර නොතිබුණි.	අතපසුවීමකින් මෙම වඩුවරය අනුමත නොකර තිබුණු බවත්, මේ වන විට ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබාදී ඇති බවත් දන්වා තිබුණි.	යොමුගත මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
	ii. මුදල් රෙගුලාසි 262 (2)	ගෙවන ලද සියලුම වඩුවර්පත්වලත් ඒවා තහවුරු කරන ලියවිලිවලත් “ගෙවන ලදී” යන මුද්‍රාව යෙදිය යුතු නමුත්, එකතුව රු.727,917 ක ගෙවීම් වඩුවර් 08 ක් පිළියෙල කිරීමේදී මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතුකර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂයේ සිට ගෙවන ලද සියලුම වඩුවර්පත්වලත් ඒවා තහවුරු කරන ලියවිලිවලත් “ගෙවන ලදී” මුද්‍රාව යොදන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
	iii. මුදල් රෙගුලාසි 1645 (අ)	වාහන තුනකට අදාළව පවත්වාගෙන යනු ලබන ලොග්	මේ වන විට ලොග් සටහන් පොත්වල වාහන විස්තර ඇතුළත් කිරීමට කටයුතුකර ඇති බව දන්වා	යොමුගත මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

- සටහන් පොත්වල, මිලදීගත් මුදල හා මිලදීගත් දිනය ඇතුළත්කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2017 දෙසැම්බර් 21 දිනැති අංක 02/2017 දරන වත්කම් කළමනාකරණ වක්‍රලේඛයෙහි 2 (i) ඡේදය
- අධිකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් ලබාදී තිබූ වාහනයක් වාර්තාවේ දින වන විටත්, වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පවරා ගැනීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.
- අධිකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් මණ්ඩලයට තාවකාලික පරිහරණය කිරීමට ලබාදී ඇති මෝටර් රථය පවරා ගැනීමට අමාත්‍යාංශයෙන් උපදෙස් ලබාගෙන අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බව දන්වා තිබුණි.
- යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
- (ඇ) රාජ්‍ය පරිපාලන වක්‍රලේඛ
- 2018 ජනවාරි 24 දිනැති අංක 02/2018 දරන වක්‍රලේඛයේ 01 ඡේදය
  - 2008 පෙබරවාරි 06 දිනැති සහ 2018 ජනවාරි 24 දිනැති අංක 05/2008 සහ 05/2008 (i) දරන වක්‍රලේඛ
- සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ම වාර්ෂික කාර්යසාධන ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම 2018 වර්ෂයේ සිට සිදුකළ යුතු නමුත්, මණ්ඩලය විසින් ඒ අනුව කටයුතුකර නොතිබුණි.
- රාජ්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් වඩාත් කාර්යක්ෂම කිරීමට සහ ඒ සඳහා සම්බන්ධවන්නා වූ පාර්ශවයන් අතර මනා අවබෝධයක් සහ එකිනෙකා අතර විශ්වාසය වැඩි දියුණු කිරීමට පුරවැසි/ සේවලාභී ප්‍රඥප්තිය හඳුන්වාදීම සෑම රාජ්‍ය ආයතනයක් විසින්ම සිදුකළ යුතුව තිබුණ ද, මණ්ඩලය විසින් පුරවැසි/ සේවලාභී ප්‍රඥප්තිය හඳුන්වාදීම සිදුකර නොතිබුණි.
- කාර්යසාධන ගිවිසුම් සේවා නියුක්තීන්ට ලබාදී අත්සන්කර ගැනීමක් සිදුකර නොමැති බැවින්, 2024 වර්ෂයේ සිට එය සකස් කරන බව දන්වා තිබුණි.
- පුරවැසි ප්‍රඥප්තියක් සකස්කර එය ලේඛනගත කර නොමැති බවත්, 2024 වර්ෂයේ සිට එය සකස් කරන බව දන්වා තිබුණි.
- යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
- යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.114,231,765 ක උනන්දුවකින් වූ අතර, ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු.1,480,748 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.112,751,017 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට 2023 වර්ෂයේදී උපයෝගීතා බිල්පත් වියදම රු.28,220,885 ක්, මෙහෙයුම් වියදම් රු.6,223,290 ක් සහ අනෙකුත් සේවා හා වියදම් රු.2,557,901 ක් ඉහළ යාම ද, නියමිත ප්‍රමිතියෙන් තොර භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලද ආදායම රු.540,050 කින් අඩු වීම ද, ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2004, 2006, 2008 වර්ෂ සහ 2010 වර්ෂයේ ආරම්භය දක්වා මිලදී ගෙන තිබූ එකතුව රු.58,833,546 ක ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් ඒවායේ පැවැත්ම තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය උපලේඛන හෝ ලේඛනගත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.	වත්කම් 08 හි ආරම්භක ශේෂයන් පවතින නමුත්, එම ශේෂ තහවුරුකර ගැනීමට 2010 පෙර වත්කම්වල උපලේඛන හා ඉන්වොයිස්පත් විනාශ වී ඇති බව දන්වා තිබුණි.	ස්ථාවර වත්කම් ශේෂ තහවුරුකර ගැනීමට අදාළ සාක්ෂි/ උපලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

3.2 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 ඡේදය අනුව අවම වශයෙන් වසර 03 ක කාලයක් සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ඇතුළත් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කළ යුතු නමුත්, මණ්ඩලය විසින් එවැනි සැලැස්මක් පිළියෙලකර නොතිබුණි.	ඉදිරි වසර 03 සඳහා දීර්ඝකාලීන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 ඡේදය ප්‍රකාරව ජාතික තරගකාරී ලංසු කැඳවීමේදී අවම දින 21 ක් ලංසු ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ලබාදිය යුතු නමුත්, පවිත්‍රතා සේවා සැපයීම සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදනය සඳහා දින 18 ක් පමණක් ලබාදී තිබූ අතර, ලංසු ඉදිරිපත්කර තිබුණේ ද එක් අයෙකු පමණක් විය.	ඉදිරි ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලදී මෙවැනි අඩුපාඩු සැලකිල්ලට ගෙන, අදාළ කාර්යයන් එලෙස ඉටු කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.

- (ඇ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.3.1(ඇ), ප්‍රසම්පාදන අත්පොතේ 2.8.4 සහ 7.11.1 ඡේද ප්‍රකාරව ලංසු ඇගයීම සඳහා උපදේශකයන්ගේ සේවය ලබාගැනීමේදී තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් තම කමිටුවේ විධිමත් වාර්තාවක් සමඟ උපදේශකයන්ගේ වාර්තාව ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත්, නිලධාරීන් සඳහා රු.955,900 ක නිල ඇඳුම් මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ප්‍රසම්පාදනයේදී, විෂයය පිළිබඳ දැනුම ඇති අයෙකු නොමැති වූ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවක නිර්දේශයක් ලබාදී තිබුණි. තව ද, ප්‍රසම්පාදන අත්පොතේ 7.11.1 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ලංසු සහ ඊට හේතුව ද දක්වා ලංසු ඇගයීම් වාර්තාවක්, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් පිළියෙල කළ යුතු වුව ද, එම වාර්තාවේ මේ සම්බන්ධයෙන් කරුණු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- (ඈ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 7.12.2 (අ) ඡේදය ප්‍රකාරව එක් ලංසුවක් පමණක් ලැබුණ ද, වෙළඳපොළ වටිනාකම් අනුව සැසඳීමක් සිදුකර මිල ගණන් සාධාරණ බව තීරණය කළ හැකි නමුත්, විනිසුරුවරුන්ගේ හෝජනාගාරය සඳහා මිල ගණන් කැඳවීමට අදාළව 2023 අප්‍රේල් 17 දින සැපයුම්කරුවන් 08 ක් වෙත මිල ගණන් කැඳවීමට ආරාධනාකර ඇති අතර, එක් සැපයුම්කරුවෙකු පමණක් ඊට ප්‍රතිචාර දක්වා තිබුණු බැවින්, මෙම ප්‍රසම්පාදනයට අදාළව වෙළඳපොළ මිල ගණන් සැසඳීමක් සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඉ) කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.444,000 ක් වූ විනිසුරුවරුන්ගේ නිල නිවාස අලුත්වැඩියා කිරීමේදී 2023 මාර්තු 14 සහ 2023 ජූනි 20 දින තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ සහ ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ අනුමැතීන් ලබාදී තිබියදී අදාළ කාර්යයන් ආරම්භ කිරීමකින් තොරව, 2023 ඔක්තෝබර් 03 දින පැවති කළමනාකරණ මණ්ඩල රැස්වීම්
- තේරීම් කමිටු වාර්තා පදනම්කර ගෙන ප්‍රසම්පාදන කටයුතු කරගෙන ගිය අතර, අදාළ තාක්ෂණික කමිටුවේ ඇගයීම් මත එම නිර්දේශයන් අනුව ඉදිරි කටයුතු කරන බව ද, ප්‍රතික්ෂේප කරන ලංසුවලට ප්‍රමාණවත් හේතුව සහිතව ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව ද, ජේෂ්කර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජේෂ්කර්ම තාක්ෂණ විද්‍යාඥ I නිලධාරියෙකු නිල ඇඳුම් සම්බන්ධ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු සාමාජිකයෙකු වශයෙන් පත් කරගෙන ඇති බව දන්වා තිබුණි.
- ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව ඉදිරි ප්‍රසම්පාදන කටයුතු කර ගෙන යන බව දන්වා තිබුණි.
- යොමුගත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
- යොමුගත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.
- ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් අනුමත ප්‍රසම්පාදනයන් කාල ප්‍රමාදයකින් තොරව ආරම්භකර අවසන් කළ යුතු ය.

තීරණය මත අදාළ මිල ගණන් පත්‍ර කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමට වලංගු කාලය සහ ලංසු සුරක්ෂණයේ නොහැකි වූ බැවින් මෙම වලංගු කාලය අවසන්වීම යන සාධක ප්‍රසම්පාදනය අවලංගු වී ඇති බව මත මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව අවලංගු වී තිබුණි. දන්වා තිබුණි.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ (පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය) ඡේද අංක 2.3 හි උපලේඛන I ප්‍රකාරව උපායමාර්ගික සැලැස්මක් මණ්ඩලය විසින් පිළියෙලකර නොතිබුණි.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව උපරිමාධිකරණ සංකීර්ණයේ උපායමාර්ගික සැලැස්ම මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරන බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව පාලන මණ්ඩලය විසින් අනුමත සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු ය.

4.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40 (1) ඡේදය ප්‍රකාරව මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු කිරීම සඳහා එම මණ්ඩලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් පත්කරනු ලබන තමාගේම අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු සිටිය යුතු නමුත්, 2023 ජුනි 01 සිට මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලය තුළ අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු ඇතුළත්ව නොතිබුණි. තව ද මුදල් රෙගුලාසි 134(3) ප්‍රකාරව මණ්ඩලයේ මුදල් කටයුතුවලට අදාළ අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තාවල පිටපත් විගණකාධිපති වෙත යොමුකළ යුතු නමුත්, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා, වාර්තාවේ දිනය වන විටත් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	බදවාගත් අභ්‍යන්තර විගණක 2023 ජුනි 01 දින සිට මණ්ඩලයෙන් ඉවත්වීම නිසා අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වූ බව දන්වා තිබුණි.	යොමුගත පනත ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණකවරයකු පත් කළ යුතු ය.

4.3 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2018 අප්‍රේල් 27 දිනැති අංක එම්එස්ඩීඩබ්/08/65 දරන තිරසාර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය විසින් නිකුත් කරන ලද ලිපිය ප්‍රකාරව මණ්ඩලය විසින් තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සම්බන්ධීකරණය කිරීමට නිලධාරීන් පත්කොට තිරසාර සංවර්ධන වැඩසටහනක් පිළියෙලකර නොතිබුණි.</p>	<p>තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ලේඛනගත කර ඒ සඳහා වෙනම වැඩසටහන් සකස්කර නොමැති බව ද, එම පනත අනුව 2024 වසරේ සිට එය ලේඛනගත කර ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් සම්බන්ධීකරණ කිරීමට නිලධාරියෙකු පත් කරන බව දන්වා තිබුණි.</p>	<p>යොමුගත ලිපිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු ය.</p>